

Beograd, 16. jul 2025. godine

Izveštaj EK o stanju vladavine prava u Srbiji 2025: test za domaće institucije i EU kredibilitet

Radna grupa Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji za Poglavlje 23 pozdravlja objavljivanje [Izveštaja Evropske komisije o vladavini prava za Srbiju](#), koji u izuzetno osetljivom političkom trenutku na realan i argumentovan način oslikava stanje demokratskih institucija i nedostatke u pogledu funkcionisanja pravosuđa, uživanja slobode medija, borbe protiv korupcije i prostora za delovanje civilnog društva. Izveštaj potvrđuje i upozorenja koja su članice Konventa iznele tokom sastanka sa predstavnicima Evropske komisije u martu 2025. godine, posebno u pogledu kontinuiranih pritisaka na pravosuđe, povreda slobode okupljanja i ignorisanja preporuka civilnog društva upućenih institucijama. Stanje u ovim oblastima se dodatno i pogoršalo od prikupljanja podataka za Izveštaj.

Komisija prepoznaje da je politički pritisak na pravosuđe i tužilaštvo izrazito izražen, bez odgovarajućeg institucionalnog odgovora. Posebno se ističe problem netransparentnosti Visokog saveta sudstva i neizvesnosti u vezi sa popunjavanjem upražnjenih pravosudnih funkcija, često usled nedostatka kvoruma za odlučivanje od strane Visokog saveta tužilaštva. Ukazano je i na urušavanje poverenja javnosti usled netransparentnih javnih rasprava i odsustva nezavisnosti u delovanju nezavisnih institucija. Sasvim opravdano, u fokusu Izveštaja i slučaj urušavanja nadstrešnice u Novom Sadu, koji je izazvao masovne proteste i ukazao na sistemsku neodgovornost i sumnje u korupciju u javnim projektima.

U oblasti borbe protiv korupcije izražena je zabrinutost zbog slabih rezultata u procesuiranju slučajeva visoke korupcije, široke primene izuzetaka u javnim nabavkama i neefikasnog nadzora nad imovinom funkcionera. Takođe su ozbiljne primedbe iznete u vezi sa bezbednošću novinara, pristupom informacijama od javnog značaja i nefunkcionalnim REM-om, uprkos usvajanju novih medijskih zakona. U Izveštaju se konstatuje da je civilno društvo i dalje pod pritiskom, a konsultacije i javne rasprave se sprovode formalno, bez stvarnog uticaja.

Radna grupa za Poglavlje 23 poziva nadležne domaće institucije da ne ignorišu nalaze ovog izveštaja i da se odmah posvete ozbiljnom procesu političkog i institucionalnog odgovora na probleme na koje Komisija ukazuje. Takođe, pozivamo Evropsku komisiju i druge institucije EU da se u skladu sa sopstvenim nalazima postavljaju prema Vladi Republike Srbije i donosiocima odluka, koji su upravo odgovorni za ovakvo stanje vladavine.

Radna grupa NKEU za Poglavlje 23